

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/15/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118203663
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4118203663.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci navrhovateľky: M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. X, XXX XX A., zastúpenej JUDr. Sabínou Barciovou, advokátkou, so sídlom Coborihó 2, 949 01 Nitra, proti manželovi: D. X., nar. XX.XX.XXXX, W. XXX, XXX XX A. W., o určenie výživného na manželku a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 19Pc/7/2018-37 zo dňa 23.04.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým manželovi D. X. ukladá povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky M. X. v sume 150 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o určenie manželského výživného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v právnej veci o určenie povinnosti prispievať na výživu manželky zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol manžel povinný prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne počnúc dňom 23.03.2018. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že navrhovateľka sa vo veci samej domáha manželského výživného. V návrhu uviedla, že v dôsledku pretrvávajúcich nezhôd sa manžel odsťahoval zo spoločnej domácnosti k jeho rodičom dňa 01.10.2017, pričom ona sama zabezpečuje starostlivosť o domácnosť, výchovu spoločného 1-ročného syna a maloletej 12-ročnej dcéry z prvého manželstva. Pre nepriaznivý zdravotný stav syna má zvýšené výdavky. Ona poberá len rodičovský príspevok vo výške 213,30 eura a prídavky na deti vo výške 47,04 eura a výdavky na ňu a deti predstavujú sumu 820,49 eura. Manžel, ktorého výška príjmu predstavuje približne sumu 1.300 eur mesačne, na domácnosť ničím neprispieva.

2. Zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 361 a § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). V odôvodnení uznesenia uviedol, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby mal súd osvedčené všetky predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. aby mohol považovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu za nanajvyš pravdepodobné. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré možno začať len na návrh, je povinnosťou navrhovateľa v podanom návrhu označiť a predložiť dôkazy, osvedčujúce aspoň základné skutočnosti, umožňujúce prijať záver o opodstatnenosti, legálnosti a primeranosti navrhovaného neodkladného opatrenia. Navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zdôvodnila tým, že na chod domácnosti a starostlivosť o deti zostala sama a je obava, že nebude schopná uhrádzať náklady spojené s bývaním. Pri nariadení neodkladného opatrenia nemožno vychádzať iba z tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Nariadenie neodkladného opatrenia nesmie zároveň neprímerane zasahovať do práv toho, voči komu sa má nariadiť neodkladné opatrenie, čiže súd musí pozeráť aj na to, aby

v konaní nedošlo k neprimeraným zásahom do práv druhého účastníka. Navrhovateľka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj predloženými listinnými dôkazmi žiadnym spôsobom nepreukázala naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi účastníkmi, pretože v uvedenej situácii sa nachádza od 01.10.2017, kedy manžel opustil spoločnú domácnosť a odkedy neprispieva na jej chod. Rovnako súd nemal za preukázané majetkové pomery manžela, keď navrhovateľka uviedla v návrhu pravdepodobnosť príjmu vo výške 1.300 eur, no túto skutočnosť nezdokladovala. Súd pri určení výšky výživného nemôže vychádzať len z tvrdenia navrhovateľa bez osvedčenia akýchkoľvek majetkových, či osobných pomerov druhej strany. Navrhovateľ v návrhu musí okrem všeobecných náležitostí preukázať potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v kontexte potreby uloženia povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere, čo v uvedenom prípade nebolo splnené. Z uvedeného tak súd nemal dostatočne preukázané ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako je príjem a výdavky manžela, ktoré by tak odôvodňovali možnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrhu vyhovel. Namietala, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Poukázala na rozhodnutie Centra právnej pomoci zo dňa 09.01.2018, ktoré potvrdzuje jej postavenie, ako osoby v materiálnej núdzi. Manžel opustil spoločnú domácnosť dňa 01.10.2017 a ona okrem rodičovského príspevku vo výške 214 eur, prídavkov na dve deti vo výške 47,36 eura a výživného na dve deti (na mal. D. X. vo výške 100 eur a na mal. X. M. vo výške 120 eur) nemá žiadny iný príjem. V návrhu uviedla, že na Okresnom súde Nitra prebieha konanie o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu pod sp. zn. 24P/43/2018, súd však tento označený dôkaz nevykonal a spis si nepripojil. Ona nedisponovala dokladmi preukazujúcimi príjem manžela, a preto nemohla bez svojej viny preukázať manželov príjem. Z tohto dôvodu označila konanie, v ktorom manžel mal na výzvu súdu svoj príjem preukázať. K odvolaniu doložila mzdové listy manžela a uviedla, že vychádzajúc z týchto listín preukázala primeranosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pretože životná úroveň manžela pracujúceho v zahraničí je podstatne vyššia ako jej. Naliehavosť a nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia zdôvodňuje svojou naliehavou životnou, sociálnou a finančnou situáciou, keďže jej preukázané mesačné výdavky na domácnosť, na svoju výživu, ako aj na výživu maloletých detí evidentne prevyšujú jej príjem. Nedokáže si zabezpečiť ani základné životné potreby. Jediným jej príjmom je rodičovský príspevok vo výške 214,70 eura mesačne a prídavky na dve deti vo výške 47,36 eura mesačne. Manžel jej po odsťahovaní zo spoločnej domácnosti - okrem výživného na syna Lukáša vo výške 100 eur - žiadnym spôsobom neprispieva. Z objektívnych dôvodov sa nemôže ani zamestnať, keďže sa celodenne stará o spoločného a chorého mal. syna a pritom musí zabezpečovať potreby svoje aj svojej maloletej dcéry X.. Domnieva sa, že relevantnými listinami osvedčila bezodkladnú potrebu úpravy pomerov manželov a aj dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia.

X. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k tomu, že odvolanie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a návrhu vyhovel.

5. Podľa § 329 ods. 1 CSP odvolací súd doručil manželovi návrh navrhovateľky ako aj uznesenie súdu prvej inštancie a podané dovolanie s výzvou na vyjadrenie. Manžel sa však k návrhu a ani k odvolaniu navrhovateľky nevyjadril.

6. Pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku. Súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP), a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladným opatrením možno strane nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Zmyslom neodkladného opatrenia podľa uvedených zákonných ustanovení je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení; navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného

opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní.

7. Predmetom konania vo veci samej je určenie manželského výživného z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie manželky, ktorá sa po odsťahovaní manžela zo spoločnej domácnosti dňa 01.10.2017 zhoršila. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke s ročným synom Lukášom Szabóom, ktorý pochádza z manželstva účastníkov konania, a jej príjem pozostáva len z rodičovského príspevku vo výške 213,20 eura. Do osobnej starostlivosti jej bola rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 25C/182/2009-26 zo dňa 03.12.2009 zverená aj 12-ročná dcéra Simona Hrbáňová, na ktorú jej otec prispieva výživným vo výške 120 eur mesačne. Manžel navrhovateľky tiež prispieva na výživu mal. syna Lukáša sumou 100 eur mesačne. Navrhovateľka poberá okrem toho aj prídavky na dve deti vo výške 47,04 eura mesačne. Sama zabezpečuje starostlivosť o deti a jej mesačné výdavky spojené s chodom domácnosti a zabezpečením jej základných životných potrieb prevyšujú jej príjmy. Manžel na jej výživu neprispieva žiadnou sumou.

8. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 z. z. o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

9. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že navrhovateľka dostatočne osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov do rozhodnutia vo veci samej, ktoré by malo byť vydané po vykonaní príslušného dokazovania. Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/43/2018 vyplýva, že navrhovateľka podala dňa 09.02.2018 návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Lukášovi Szabóovi na čas po rozvode, a v tomto zatiaľ neskončenom konaní sú založené aj listiny o minulých a aj aktuálnych príjmoch manžela. Súčasná situácia navrhovateľky, ktorej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na deti, a ktorá sama zabezpečuje chod domácnosti a starostlivosť o dve maloleté deti, odôvodňuje priznanie výživného na manželku v nevyhnutnej miere, t. j. vo výške 150 eur mesačne, jej umožní vykryť náklady na jej vlastnú výživu v súlade s ustanovením § 71 ods. 1 Zákona o rodine.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatoval, že navrhovateľka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s procesnoprávnymi aj hmotnoprávnymi predpismi, vzťahujúcimi sa na tento prípad, v dôsledku čoho bol daný dôvod dočasne upraviť pomery manželov nariadením neodkladného opatrenia tak, aby bolo zabezpečené jej právo na rovnakú životnú úroveň, akú má jej manžel. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 388 CSP zmenil a návrhu navrhovateľky vyhovel. Nariadené neodkladné opatrenie zanikne právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, prípadne v zmysle § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. O trovách odvolacieho konania súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP nerozhodoval, keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v rámci konania vo veci samej nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. S trovami konania, ktoré vznikli v súvislosti s neodkladným opatrením, či už pred súdom prvej inštancie a tiež pred odvolacím súdom, sa súd vysporiada v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).